

Ursul păcălit de vulpe

Adeptare după Ion Creangă

Era odată o vulpe vicleană, ca toate vulpile de pe lumea asta. Și, deși umblase o noapte întreagă după hrana, nu găsise pe nicăieri. Mijindu-se zorii, vulpea ieși la marginea drumului și se așeză sub o tușă, cu botul pe labe, gândindu-se ce să mai facă, poate-poate o găsi pe undeva ceva de mâncare.

Și cum stătea ea așa, din depărtare li veni un miros de pește și văzu că urcă de la piață din oraș un car încărcat cu pește. Lingindu-se pe mustați, își spuse:

— Iaca hrana ce-o aşteptam!

Sireată ca nimeni alta, vulpea ieși de sub tușă și se întinse în mijlocul drumului, făcând pe moartă. Când carul ajușne în dreptul ei, se opri, iar țăraniul se bucură nespus când dădu cu ochii de vulpe:

— Măi frate, da' cum a ajuns vulpea asta aici? Ce noroc că am dat peste ea, să vezi ce cașavicea frumoasă am să fac nevestei din blana ei!

Luă vulpea de jos și-o aruncă în car, chiar deasupra peștelui, apoi strigă la boala:

— Hâis, Joian! Cea, Bourean!

Însă, cum au pornit boii, vulpea a și început să impinge cu picioarele peștele jos din car. Țăraniul mână, carul scărță și peștele din car cădea. După ce hoța de vulpe aruncă o mulțime de pește, sări și ea din car cu băgare de seamă să n-o vadă țăraniul și începe să strângă peștii de pe drum. După ce-i adună grămadă, îi duse în vizuina sa și începe să infuleca, fiindcă tare foame îi mai era. Pe când se înfrunta mai cu potă din peștele furat, iaca apără și ursul.

— Poftă bună, cumătră! Dă-mi și mie niște peștișori, surioară, că am umblat totă ziua flămând prin pădure și n-am găsit nici măcar o tușă de zmeură uscată.

— Ba ia mai puține-ți matale poftă în cui! Și mergi și tu la baltă și pescuiește, așa cum am făcut și eu.

— Dar cum ai pescuit, cumătră? Învață-mă, te rog, și pe mine, că eu nu știu cum se prinde peștele.

Du-te diseară la balta aceea din marginea pădurii, vâră-ți coada în apă și stai nemijcar până se face ziua. Atunci smusește vîrtoș spre mal și ai să scoți o mulțime de pește, chiar mai mult decât am scos eu.

Când auzi ursul una ca asta, nu mai răbovi mult și o luă la fugă spre baltă, băgă coada în apă și se puse pe așteptat. În acea noapte începuse să bate un vînt rece, de îngheță apa din baltă și prinse coada ursului ca într-un clește. Spre dimineață, nemaiputând îndura durerea și frigul, ursul se smuci o dată cu toată puterea ca să scoată peștele prinț. Dar, în loc să scoată pește, rămasă fără de coadă.

Sărind în sus de durere și mormând de furie, porni spre vizuina cumelei vulpi cu gând să se răzbune.

— Ieși afară, vicleano, că din cauza ta am rămas și flămând, și fără coadă. Ieși, să te învăț eu minte să mai răzi de nevinovaj! Când îl vîză pe urs, vulpea se ascunse repede într-o scorbură și-i spuse de-acolo:

— Hei cumețe, da' ce-ai pățit? Ti-ai măncat peștii coada ori ai fost prea lacrimos și ai vrut să lași balta fără pește?

Când auzi ursul una ca asta, se repezi mănoios spre scorbură, dar, cum nu încăpu, luă o creangă și începu a cotrobăi pe-acolo, poate-poate o punte mână pe vulpe. Dar vulpea nu se lăsa așa ușor, iar când ursul apuca de piciorul ei, șireau și striga că o ținea gura:

— Trage, nătărăule! Puțin îmi pasă, că doar tragi de copac, iar când ursul apuca de copac, vulpea se vălă:

— Văleu, nu mai trage, că mă nenorocesti de tot! Oricăt a încercat ursul să scoată vulpea de-acolo și s-o învețe minte, săracă a scăpat nevălămată.

Și unei așa a fost ursul păcălit de vulpe și a rămas fără pește și fără coadă!

Punguța cu doi bani

Adaptare după Ion Creangă

Erau odată o babă și un moșneag. Baba avea o găină, iar moșneagul un coțoș. Găina babei se oua de câte două ori în fiecare zi și baba mânca o mulțime de ouă, iar moșneagul nu-i da niciunul.

Intr-o zi, pierzându-și răbdarea, moșneagul l-a zis:

— Mă babă, mănânci ca în târgul lui Cremene. Ia dă-mi și mic câteva ouă, ca să-mi prind pofta măcar!

— Ba mai pune-ți poftă în cui! Dacă vrei ouă, bate și tu coțoșul așa cum am băut eu găina, și iacă-tă cum se mai ouă.

Luându-se după gura babei, moșneagul cel pofticos și hapsând prinse degrabă coțoșul și-i trase o mămă de bătaie, zicând:

— Na! Ori te ouă, ori du-te de la casa mea! Să nu mai strici mâncarea degeaba.

Coțoșul, când se văzu scăpat din mâinile moșneagului, fugi de acasă și umbă pe lume bezmetnic. Cum mergea el așa pe drum, găsi în cale-i o punguță cu doi bani. Bucuros, coțoșul o luă în plisc și se îndreptă mandru spre casă pentru a-i o arăta moșului. Dar nici nu sălăt bine din pînjeni, că-i ieși în cale o trăsură cu un boier. Boierul se uită cu băgare de scămă la coțoș și, văzându-i punguța din plisc, îl spuse vizitîului:

— Băiete, ia dă-te jos și vezi ce are coțoșul acela în plisc!

Vizitîul se dădu iute jos, prinse coțoșul și-i luă punguța. Boierul luă muljumit punguța, o cântări în palme, o băgă în buzunar și porunci vizitîului să pornească trăsura.

Coțoșul, supărăt de astă întâmplare, se luă degrabă după trăsură strigând din toate puterile:

— Cucurigu, boieri mari! Dați punguța cu doi bani!

Văzînd boierul cum se ține coțoșul după trăsură, când ajunseră în dreptul unei fântâni, îl spuse vizitîului:

— Vizitîu, aruncă coțoșul istă obraznic în fântână, poate om scăpa de dânsul.

Vizitîu se cădu jos, prinse coțoșul și-l aruncă în fântână. Coțoș, văzînd această mare primejdie, începu a înghiți toată apa din fântână.

Și înghiți, și înghiți, până termină toată apa, apoi ieși de acolo și se luă după trăsură, zicând:

— Cucurigu, boieri mari! Dați punguța cu doi bani!

— Mă, dă ce coțoș îndărătnic! Ei, lasă că ti-o-i da eu ție de cheltuială, măi crestatule și pînjenile!

Și cum ajunse boierul acasă, porunci unei babe de la bucătărie să ia coțoșul, să-l arunce în cuporul plin cu jăratic și să acopere gura cuporului cu o șespede. Coțoșul, cum văzu și astă rău nedreptate, începu a vrâsa toată apa ce-o băuse în fântână, până ce stînse focul de tot, ba încă făcu și-o apărare prin casă, în ciuda babei de la bucătărie. Apoi ieși de-acolo și fugi la fereastra boierului:

— Cucurigu, boieri mari! Dați punguța cu doi bani!

— Mă, dă mare belea mă-am mai găsit cu dihania astă de coțoș. Vizitîu, ia-l de pe capul meu și zvărle-l în cireada boilor și a vacilor, poate l-or lăua în coarne și om scăpa de supărare.

Vizitîul făcu după porunca boierului. Dar coțoșul începu a înghiți boi, vaci și viței, până înfulecă toată cireada. Apoi se-nfășoară iar la fereastră, întinse aripile de intunecă de tot casă boierului și începu:

— Cucurigu, boieri mari! Dați punguța cu doi bani!

Când auzi una ca astă, boierul crăpă de ciudă și, după ce stătu puțin pe gânduri, spuse:

— Am să-l dau în vîstieria cu bani, poate va înghiți la galbeni și i-a sta vreunul în gât și-o scăpa de dânsul.

Zicând acestea, umflă coțoșul de-o aripă și-l azvără în vîstierie. Când se văzu între atîțea bogății, coțoșul înghiți banii și lăsă toate lăzile goale. Apoi ieși de-acolo, se lăsează la fereastra boierului și strigă:

— Cucurigu, boieri mari! Dați punguța cu doi bani!

— Când voi pune eu mâna pe mijlocul tău, atunci să se rupă cercul și să se nască pruncul din tine. Și să știi că eu sunt Făt-Frumos și mă vei găsi la Mănăstirea-de-Tămâie.

Nu termină bine de grăit, că se stârnă un vânt năprasnic și el se făcu nevăzut, iar podul de aur și palatul moșnegilor se mistură. Fata se hotărî să-l caute pe Făt-Frumos și porni în lume. Și merseră ea, tot merseră cu pruncul în părante până ajunse la o căsuță și bătu la poartă.

— Cine-i acolo?

— Om bun, măicuță!

— Da' ce vânt te aduce pe-aici, femeie?

— Caut Mănăstirea-de-Tămâie și nu știu în ce parte a lumii se află.

— Eu sunt Sfânta Miercuri și poate te-oai putea ajuta.

Adună sfânta toate jivinile din impărația ei și le-atrăbă de Mănăstirea-de-Tămâie, dar nimenei nu auzise de ea. Atunci Sfânta li dăruiește o furcă de aur care torcea singură, și fata porni iar la drum.

Și merseră și tot merseră până ajunse la Sfânta Vineri, dar nici aici n-avea noroc. În schimb, primi în dar o vărtelniță de aur care depăna singură și fu căluzită spre Sfânta Dumînică.

Find însărcinată în al treilea an, cu greu ajunse fata la Sfânta Dumînică și era căt pe ce să plece și de aici fără vreo veste, dacă n-ar fi apărut un ciocârlan care stă unde se află Mănăstirea-de-Tămâie. Sfânta îi dădu fetei o tipsie cu cloșcă și pui de aur și-i porunci ciocârlanului să-o ducă la Mănăstire.

După atâtă amar de drum, de trudă și primejdii, fata a ajuns la locul căutat. Ciocârlanul o povățui ce trebuie să facă ca să-l găsească pe Făt-Frumos și-i spuse să fie cu băgare de seamă la stăpâna aceluia loc.

Fata se așeză lângă o fântână să se odihnească și scoase furca de aur.

Stăpâna Mănăstirii-de-Tămâie, văzându-i furca, o chemă și-o întrebă:

— Cât ceri pe furca asta, femeie?

— Doar să mă lași o noapte în odaia unde doarme împăratul.

— Dă furca și rămâi aici la noapte, căci atunci se va întoarce împăratul de la vărteloaare.

Dar stăpâna era o vrăjitoare și, știind că împăratul are obicei să bea în fiecare seară o cupă de lapte, i-a presărat un praf în aceasta ca să doarmă dus până dimineață.

În zadar a plâns fata toată noaptea și l-a rugat pe împărat să-i atingă mijlocul ca să se nască pruncul, căci el nu s-a trezit.

Dimineață, vrăjitoarea o dădu afară pe fată, aceasta se așeză iar lângă fântână și scoase de astă dată vărtelnița de aur.

Vrăjitoarea o chemă din nou și o lăsă încă o noapte în odaia împăratului în schimbul vărtelniței, dar cu același videșug.

Însă de data asta, credinciosul împăratului văzu și auzi tot, iar a doua zi îi povestie se petrecuse.

În a treia noapte, fata s-a întors iar la palat și i-a dat vrăjitoarei tipsia cu cloșcă și pui de aur. Căzând în genunchi lângă patul soțului ei, începu să plângă și a se rugă:

— Făt-Frumos, fie-ți milă de mine și intinde mâna peste mijlocul meu să se rupă cercul și să se nască pruncul tău!

Făt-Frumos de astă dată nu mai băuse laptele, așa că întinse mâna, cercul plesni și de-edată pruncul se născu. După aceasta, fata îi povestie căte a indurat până când l-a găsit la capătul lumii.

Făt-Frumos poruncit să fie adusă vrăjitoarea înaintea sa și o pedepsi aspră, căci astă că era chiar scroafa cu purcei peste care dăduse moșneagul și care, prin vrăjitorile ei, îl preficuse pe Făt-Frumos în purcel.

Întoarsă la casa lor, Făt-Frumos și fata împăratului au făcut nuntă mare și a tins veselia trei zile și trei nopți, și mai ține și astăzi, dacă nu cumva s-o fi sfărșit.